

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

De religioso bono

[urn:nbn:de:bsz:31-106862](#)

curabat audire veritatem. Idecirco
omnes successores fuerant damnati
tunc pene omni alio congregabuntur
in eo qui fuerat causa. quod ego ve-
ro fui ultimus. ideo sedeo in supe-
riori gradu ne igitur pena accre-
scat mihi rogo ut dicas hedi meo
ut restituatur. **Tercio** est excecati-
ua. Legitur in Speculo exemplorum.
Q, laborante quodam principe in
extremis. venit ad eum sapiens sa-
cerdos inquietus illi audiuius quod mul-
tos innocentes damnasti. multas
viduas et pauperes spoliasti. et ju-
dicia iusta pertulisti. et ideo oportet
te vos de omnibus confiteri. Quo
audito princeps respondit. Ego ha-
bui ministros meos videant ipi quod
fecerint. Ei sacerdos. Si cut me
ruisti per bonos ministros si habuisti
setis. ita potestis per malos ministros
quibus patrem vestram omisistis.
Tunc princeps tanquam sapiens omnes
ministros vocari fecit eosque difteri.
omnia paterna que fecerant ex parte
state accepta illi sapienti. **Quo** fa-
cto dixit princeps sacerdoti. Mo-
scis omnia opera mea mala. da mihi
penitiam de omnibus que isti confessi
sunt. attendat qui homines suos
grauant mediatis in dictis et
vaiulis.

De Religioso bono.

Religiosus bonus debet ha-
bere conditones sequentes. **P**ropter
hoc esse misericors.
Legitur in Speculo exemplorum.
Q, cuidam religioso offerentur
munera in sextis feriis dicebat pri-
uator recipiunt ne alii. et quando
dicebat quod non. dicebat nolo esse
singularis. quando dicebat quod sic
respondebat. nolo quod caritas displice-
tur in me. Cum autem semel pietatis
anguillis daret sibi et servitor
phiberet ei eo quod haberet quantum
redit scio quod recuperabo quantum.
sed nescio quoniam recuperare anguil-
las. **B**ecoming debet esse deuotus.
Legitur quod dum quidam religiosus
totam vitam suam spenderet vel
in oratione. vel in scriptura libiorum
beatij Augustini. semel molestatus.
Qui nihil intelligebat de illis. ap-
paruit ei beatus. **U**nusquisque. mis-
sus sum a deo ut illuminem intelle-
ctum tuum quantum ad libros meos.
Cit dans sibi intellectum omni bo-
norum suorum. iste mirabiliter pro-
fecit in Ecclesia dei. **T**ercio debet
esse disciplibilis. Legitur in Speculo
exemplorum. **Q**, cum quidam re-

Religiosus

ligiosi petiuissent a superiori suo rectorem. et ille misisset eis vnuꝝ de uictum sed remissuꝝ post paululus eum cōtempnens eum remiserunt sine hōre. Cūq; postulassent aliuꝝ et fuiss; eis datus vnuꝝ rigidus. P; paululuꝝ eum sustinere nō potuerunt. sed petebant aliuꝝ. Tunc respondit eis sup̄mus platus. Mis̄sus est sp̄uſsanctus in duplii sp̄e in specie ignis. et in sp̄e columbe. misi vobis simplicē in sp̄e colubē misi vobis in specie ignis. et quia neutrum acceptastis. Ex quo video vos indisciplinabiles video qd̄ de monem in rectorem elegistis. qd̄ de vobis non curo. Quarto debet esse discretus. Legitur i speculo exemplorū. Q; fuerunt duo religiosi quorum vnuꝝ diuine sapientie in suis oīonibus nihil in speciali petendo. Alter vero oppositum faciebat. Cum autem sit de hoc collocutōnem haberet voluntates experiri quis discreti⁹ peteret cum quibus p̄set in qdām gracia. Unus petebat pluiaꝝ sermitateꝝ frigus vel caloreꝝ scdm qd̄ iudicabat expediens terris sibi commissis. alter vero qui nihil petebat in speciali totum dimisit dispositionem diuine. Cum autem venissent messes terre illius qui in speciali petebat fuerunt omnino steriles. sed terre alterius copioſiſſime abundantes. Et tunc oīm̄ta est qd̄ ille qui cōmittebat se diuine sapientie erat distictior.

Item ad idem. Fuit quidam Parisius religiosus qui vadēs ad forum lucium p̄scem emit. sexaginta coroꝝ. quem dispensator regis refutauerat propter karissimam. Cū hoc fuiss; dictum Regi. et vocato eo eum rex reprehenderet. Respondit religiosus. Domine hoc bene ducenti religiosi de diversis terris et quilibz tradidit mibi pecuniam ut pictantiam emerez sibi. empto ergo lucio cuilibz non stat pictantia nisi duos denarios. Tunc attendens ad eius discretionem commendauit eum. Qui to debet esse sobrius. Legitur in Speculo exemplorum. qd̄ fuit quidam religiosus qui factus fuit in illoꝝ qui comedebant carnes in domo infirmorum. in quodā capitulo generali illorum dum administrasset diuersa fercula. i ad ministratōne cuilibz ferculi dicebat. comedatis hoc quia nihil est aliud. Cum autem de primis ferculis se repleuissent. et de ultimis delicatissimis gustare nō possent conuocato seruire ut de medacio puniretur. Tunc iste. ver. dixi. sed non intellectis. Nos vultis habere optimas vestes. optimas equituras. optima cibaria. et quia dens dat vobis ista restituit vobis mercedem in vita presenti. qd̄ re post hanc vitam nihil aliud habebitis. Item ad idem. Legitur in Speculo exemplorum qd̄ miles

Religiosus

Restitutio

quidam obuians cuiusdam monacho
reuerenti de capitulo suo inter-
rogauit quale captem fuisset. Qui
cum respondisset malum, iterrogat
quare. Eius monachus. Consueuit
habere quinque fercula modo non ha-
buisse nisi quatuor. Tunc miles tu-
yilissime gulosus mihi sufficit vnum
sed in veritate ego restituam tibi
quintum et auferens equum verbera-
uit eum egregie, et tandem in luto p-
fecit. **L**ecto debet esse humilis.
Legitur in Specko exemplorum Q,
cum quidam religiosi venisset ad
regem Frantie pro elemosina pete-
da, et ipi haberet tunicas cum ma-
nibus strictis et sotulares curiosos
et nimis strictos, dum amplius suaz
paupertatem exponerent regi. Ne
spondit rex, bene videtur quod sitis
paupes, eo quod parvus de panno ha-
bueritis ad laxandum manicas, et pa-
rum de corio ad laxandum sotula-
res. Item ad idem. Legitur in
Specko exemplorum quod eius beatus
Hernpiem suum ad ordinem rece-
pisset, et hesitaret quoniam eum vocar-
an piem vel filium, ait prius cum hu-
ilitate. Tu vocabis me fratrem musar-
dum quod soy veniret cantare. Sep-
timo debet esse obediens. **R**efert
Ces. Q, dum quidam abbas preci-
peret monacho indigenti ut carnes
comedet, et ille nimis pratinax a do-
pecessus propter inobedientiam in ra-
biem versus ad agros curiebat
et carnes canum et aliorum mortuorum
audidissime comedebat. Octavo

non debet ad penes malum affici
Refert Gregorius quod dum quidam
religiosus contra voluntatem maioris
accessisset ad visitandum suos pa-
rentes, dum reuersus fuisset mor-
tuus teria nullo modo volebat cor-
pus eius recipere. Cum autem absolutus
fuisset ab illa transgressione, et ibi
portatum corpus Christi statim eum recepit

De Restitutione.

Restitutio debet esse certa.
Legitur in Specko exem-
plorum Q, fuit quidam mil-
les qui habens gueram cum alio
cepit eum, unde pro certa redemp-
tione unam quantitatem pecunie pe-
tit. Quod alias concedens et iurans
ad amicos suos recessit, ut procul-
rata pecunia tempore assignato ve-
niret. Num autem per terram istius
militis quidam abbas dines trah-
siret cepit eum miles, et eo spolia-
to ait. **D**einde erat mihi fideiussor pro
quodam captivo, et quia vos estis
de familia sua, vos soluetis mihi
Eunqz venisset alius miles tempore
assignato cum pecunia. **R**espon-
dit iste fideiussor tuus soluit mihi
tolle istam et sit tua.

De Hacerdote.